

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 24 (2888) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Ujabb 13 amerikai hajót súlyosztettek el a németek 74 ezer tonnatartalommal

Egy hét alatt összesen 302 ezer tonnát kitevő hajóteret pusztítottak el

A japán hajóhad áttört a Macassar-szoroson Hitler beszélt a nemzeti szocializmus uralomrajutásának évfordulóján

Berlinből jelentik (MTI) Különjelentés. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A védő főparancsnoksága közli

Német tengeralattjárók az északamerikai és kanadai vizeken folyó ellenséges ellátási hajózás ellen intézett támadó hadműveletükkel összesen 74 ezer tonna ürtartalommal újabb 13 hajót súlyosztettek el. A harcokban különösen kitért magát a Kals korvettkapitány parancsnoksága alatt harcoló tengeralattjáró. Tengeralattjáróink az Atlanti óceán nyugati részén az amerikai partok előtt eddig összesen 43 ellenséges kereskedelmi hajót súlyosztottak el, összesen 302.000 tonna ürtartalommal.

Beszél a Führer

Berlinből jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelentik: A Führer január 30-án délután nyári időszámítás szerint 5 órakor, a nemzeti szocializmus uralomrajutásának 9-ik évfordulója alkalmából beszédet mond. A beszédet valamennyi német rádióállomás közvetíti.

Zürichből jelentik (B. T.) Angol megfigyelők a Szovjet eddigi csekély eredményeit vizsgálva, taglalják azokat a lehetőségeket, amelyek elé a Szovjet a legközelebbi hónapokban kerülhet. Beszériák, hogy bár a német páncélos hadosztályok a keleti roppant igénybevétel következtében valamivel kisebbek lettek, ennek ellenére ütközésekkel nem sokat veszítettek. A Times moszkvai jelentése szerint a Szovjet kénytelen elismerni a német páncélosok túlsúlyát. Ezek a tavaszi harcokban jelentős mértékben esnek majd a latba. Ezenfelül nem ártják magukat arra nézve sem, hogy a német hadsereg kellő mennyiségű kiképzett tartalékkal rendelkezik. Londonban tehát általában helyeslik, hogy az angol harcokszínterrel felét a Szovjetek juttatják.

Stockholmból jelentik (B. T.) A stockholmi lapok washingtoni jelentései utalnak arra, hogy az angolszász főfogás szerint a legfőbb tényező, mely megakadályozza az Egyesült Államokat és Nagybritanniát katonai erejük megfelelő harcbevételében a világ szűzített harcateret, a hajóter hiánya. Ezt a hiányt az ellenséges tengeralattjárók és bombázógépek idézték elő, ez a hiány pedig most mindinkább kikövik az ott, a körülmény miatt, melyet a harcterek egymástól való nagy távolsága okoz.

Mint a Pest különtudósítója jelenti Zürichből, a Benghasi környékén levő brit gyarmati csapatok szinte menekülésszerűen hátrálnak, mert Rommel csapa-

patai már szerdán délután elérték az utakat és ezért a Benghasiból visszavonuló helyőrséget bekerítés fenvegeti.

Rómából jelentik (MTI) A péntek reggeli olasz lapok nagybetűs címekkel közlik Benghasi visszafoglalásának híreit. A *Popolo di Roma* vezércikkében azt írja, hogy az olasz és német főhadiszállás egyszerűen elszlatta azokat a re-

A skagerraki ütközet óta legnagyobb tengeri csata dúl a Macassar-szoros körül

Rómából jelentik (MTI): A péntek reggeli római lapok közlik az *Exchange Telegraph* hírszolgálati ügynökség jelentését, amely szerint a holland indiai szigeteken, de főleg Jáva ellen újabb támadás van kialakulóban. Mint a jelentés közli, a támadás és annak eredménye szenzációsan ígérkezik. Az angol hadvezetés mindent elkövet, hogy minél nagyobb hajórajt és minél több embert szállítson ezekre a pontokra. A japán hajókaraván is áthaladt már a makassari szoroson. A hírszolgálati ügynökség jelentése szerint Wavel tábornok elhatározta, hogy a japán hajórajt azonnal megtámadja. A japán hajózási egységek 3 csoportra oszolva haladnak előre kitért céljuk felé.

Londoni jelentés szerint a macassari

Széles úton törnek előre Singapore felé a japánok

Rómából jelentik (MTI). A Stefani-iroda jelenti: Időközben jelentés szerint a japán hajóhad áttört a Macassar-szoroson.

Sanghaiból jelentik (MTI): A Stefani

iroda jelenti: Batáviából érkezett hírek szerint Wavel tábornok a szövetséges csapatok délnyugateszdes-tengeri főparancsnoka és Thomas Hart, a szövetségesek tengeri haderejének parancsnoka a japán bombázások miatt kénytelen volt soerabajai főhadiszállását áthelyezni egy Jáva sziget heisejében fekvő helységbe.

Tokióból jelentik (MTI): A NTL jelenti: A Domei-iroda jelentése szerint a japánok elfoglalták Kulai helységet, amely 18 kilométernyire északra van Singaportól. Ezzel elhárították Johore Bahru előtt az utolsó akadályt is. A japán csapatok széles úton haladnak Singapore felé. Másik hadosztályuk, amely a félsziget középső részén működik, Kluang bevétele után északi irányból hadműveleteket hajtott végre a keleti partok ellen, ahol körülzárt, majd megsemmisített egyes ausztráliai csapatokat.

Singaporeban kihirdették az ostromállapotot

Berlinből jelentik (Bud. Tud.): Csungkingi jelentés szerint a kínai fővárosban úgy tudják, hogy küszöbön áll a közvetlen japán támadás Singapore ellen. Ennek tulajdonítják azt az intézkedést, hogy Singapore sziget északi részét egy mérföld szélességben csüörtök délig kiürítették. Kínai értesülés szerint a tonkingi öbölben nagyarányú csapatbehajózás folyik és Kainan partjáról japán csapatzállítóhajókat láttak haladni. Kínai katonai körök szerint a japánok megkísérik, hogy Singaport szárazföldi támadással egyidőben a tengerről is ostromolják, majd a hadműveletek után partraszálljanak.

Sanghai-i jelentés szerint Singaporeban elrendelték az ostromállapotot. Az erről szóló hivatalos közlemény megtiltja az utcai közlekedést esti 9 órától hajnali 5 óráig. A tiltást csak a légiriadó elrendelésekor és a légiveszély elmúlásának jelzését követő 10 percre függesztik fel.

Londoni jelentés szerint — mint a Mai Nap értesül — a Victoria vizesékek erőműveit a délafrikai bányavidékek összekötő kábelek ellen nagyarányú rombolómerényletet hajtottak végre. A Fokvárosból érkezett jelentések szerint az elmúlt éjszaka robbanás pusztított el 12 kábelt. A Victoria erőművek igazgatója kijelentette, hogy szervezett bűncselekményről van szó melynek célja a bányák üzemének megbénítása. (MTI.)

Baross Szövetség

Jóakarattal minden ellentétet ki lehet küszöbölni

A Baross Női Tábor a társadalmi összefogásért és egyetértésért dolgozik

Nagyvárad Saját tud. A Baross Női Tábor rendezése alkalmával sajnálatos üzenetelések támadtak azok miatt a sérelmek miatt, amelyeket a Baross Szövetség nőiszabó szakosztálya fennforogni látott az állítólagos társadalmi megkülönböztetés miatt. A nőiszabó szakosztály gyűléséről és Kovács Antal szakosztályelnök elhangzott beszédéről már beszámoltunk. Az ügyben felkerestük a szövetség ügyvezető elnökét, aki a következő felvilágosítást adta:

„Ismeretes, hogy a Baross Női Tábor helybeli tagozata más városok tagozatainak példáját követve Nagyváradon is megrendezte január 11-én a nagy sikerrel lezajlott Divatbemutatót. A Divatbemutatót Nagyvárad keresztény társadalmi az ügyhöz méltó lelkesedéssel vett részt. A színház nézőterét zsúfolásig megtöltötték a társadalom minden rétegének képviselői.

A Baross Női Tábor divatbemutatója, amely ezen a téren utóbbi munkáját végzett Nagyváradon, nagy sikert és eredményességet annak köszönhet, hogy a rendezés élén lelkes és önfeláldozó vezetők állottak. Dr. Horváth Györgyné elnöknő és Fészl József ügyvezető elnök és dr. Kovács Antal főtitkár szorgalmával. Már a divatbemutató tervének a felvetése is meggyőző munkát igényelt, a gyakorlati kivitel pedig olyan nehézségek szövése, amelyeket csak önzetlen kitartással és türelemmel lehetett leküzdeni. Természetes, hogy a házi rendezési divatbemutatóra, amelynek anyagát nagyrészt a helybeli kisiparosoktól kívánták beszerezni, amely a kisiparosok érdekében történt, különösen a kezdetben valószínűleg táborozni kellett a bemutatónál. Sokakat csak a részvételre bírni. Ezt a nagy fáradságot és türelmet igénylő munkát a Női Tábor vezetője szívós kitartással és az ügyhöz buzgóval küzdötte le.

Természetes, hogy az igények és érdekek sokféleségét nehéz volt összeegyeztetni. Sok kicsinyes szempontot kellett az összes érdekekhez hozzászámítani. Ami sérelem vagy vélt sérelem előfordult, azt nem lehet a társadalmi elkülönülés szándékával magyarázni. A Baross Női Tábor vezetősége és tag

ja: sajnálatos értesültek arról, hogy a technikai természetű zavarokat ilyen értelemben félremagyarázták. E helyen és ez alkalommal is azt kívánják kihangsúlyozni, hogy munkájuk eddig is és a jövőben is kifejezetten a társadalmi ellentétet és érzékenységek kiküszöbölését akarta és akarja szolgálni. A keresztény magyar érdeket kívánja, hogy az ilyen sajnálatos felmerült ellentétet minél hamarabb elsimítsa a közmegegyezésre.

Egyébként a Divatbemutató nagy sikere után az a budapesti központi elnökség, mint a Női Tábor országos elnöknője és a nagyvárad Baross Szövetség vezetősége is a megegyezést és köszönetét fejezte ki a végzett munká

A tűzifaellátás zavartalanságát szigorú rendszabályokkal biztosítja a polgármester

A Baross Szövetség elnöke eljárta a polgármesternél a fa-ügyben

(Nagyvárad.) Ismeretes, hogy az elmúlt hetekben a szokatlanul nagy hideg miatt elsőrendű fontosságú kérdés lett a tűzifaellátás kérdése. Különösen azok érezték a nehézségeket, akik kisbányászták az aprított tűzifát kiskereskedőtől. Általános lett a panasza, hogy a kiskereskedők nem jutottak elégséges mennyiségű tűzifához és nem tudták kiszolgálni a vásárlókat.

A kiskereskedők azzal utasították el a vásárlókat, hogy a telepesek és a nagykereskedők megtagadják ellátásukat. A Baross Szövetségbe tömörült kiskereskedők a Szövetség elnökségéhez fordultak, hogy nevében kérje a tartóhatatlan helyzet orvoslását. Nagy János, a Baross Szövetség nagyvárad ügyvezető elnöke esütörtökön meg is jelent dr. Soós István polgármesternél és kimerítően vázolta a kiskereskedőkre és a fogyasztókra egyaránt sérelmes helyzetet.

Dr. Soós István polgármester megértéssel fogadta Nagy János bejelentését és messzemenő támogatást ígért a vizs

Apolló Filmszínházban
Közkívánatra a legszebb magyar film!
Lukács Margit, Jávor Pál, Simor Erzszi
DANKÓ PISTA

Belvárosi
KISÉRTÉS
Karády Katalin, Bulla Etma és Nagy István óriás filmje.
Csak 16 éven felülieknek.

ZARAH LEANDER a svéd csalogány ragvógó filmje
Végtelen út
Stan és Pan: Amikor a lábadozót kezelik
CASINO

felet. A most összehívott választmányi gyűlés zintén meg akarja köszönni a Női Tábor vezetőségének önzetlen munkáját és fáradságát.

A nyilatkozat után Nagyvárad keresztény magyar közvéleménye bizakodóan, hogy a felmerült ellentétet közmegegyezésre teljesen elsimul

zsemlyeváltójegyét mindenki hozzá magával jó hazikösztről és italokról gondoskodik a Rendezőség.

Megalakult a Baross-kiskereskedők faheszerző szövetekeze. (Nagyvárad) Saját tud. A kiskereskedők faellátásának nehézségei arra indították a Baross Szövetség vezetőségét, hogy saját kebelén belül gondoskodjék kiskereskedő tagjainak faellátásáról. Az érdekeltek esütörtök este értekezletet tartottak és ezen elhatározták a beszerző szövetkezet megalakítását. A részvegyek névérékét 300 pengőben állapították meg. Első jegyzésre több mint 100 részvényt vettek meg. A szövetkezet megalakítását rövidesen bejelentik a törvényszéknek.

Görögország életmentőjeként tünteti fel magát Anglia

Berlinből jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelent: Több angol lap közöttük a Times ismét azt állítja, hogy a brit kormány bizonyos élelmiszer- és szállítmányoknak Görögországhoz való szállítását kizárta, hogy a görög polgári lakosságot megmentse az éhhaláltól. Az igazi tényállás a következő:

Az angoloknak Görögországhoz való elűzése után a brit kormány tekintet nélkül a vérdíjazatra, amelyet a görög nép Angliáért hozott, azonnal elrendelte az élelmiszer- és szállítmányok Görögországhoz való szállítását. Minthogy a görög gazdasági élet terjedésében néhány árucikk nemzetközi cseréjén és a görög hajózás alapult és minthogy az előbbi görög kormányok mit sem tettek, hogy az ország élelmiszer alapját biztosítsák, a görög lakosságot az angol intézkedések keményen sújtották. Az athéni görög kormány, a német birodalmi kormány és az olasz kormány hónapok óta minden elképzelhető meglettek, hogy az angolok által elűzött inségés helyzetet segítsék. E kormányok fáradozásainak köszönhető, hogy a nemzetközi vöröskereszt bizottságának illetékes szervei a török város felhőld közreműködésével kirendelték a Kurtulus nevű török gőzöst bizonyos szállítmányoknak Görögországba való szállítására.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Németország harca győzelemmel fog végződni!

De Brinon francia nagykövet nyilatkozata

Párizsból jelentik (MTI) A Német Távirati Iroda jelent: De Brinon a Gringotreből nyilatkozott a német-franci kapcsolatokról. Megállapítja, hogy a franciák nem látják elégségsen világosan, hogy Németország a bolsevizmus elleni harcában a franciák otthonát és kultúráját éppen úgy védelmezi, mint magát Németországot. Bár mit mondjon is a hazugságokkal és ostobaságokkal dőlő propaganda, amely oda vitt bennünket, ahol most vagyunk. Németország harca győzelemmel fog végződni. Bizonyos körökben meg kell végre érteni, hogy a német győzelem után kőso lesz előállni követelésekkel, olyan megatartás alapján, melyet együttműködésnek neveznek ugyan, de a valóságban nem más, mint alattomos óvatosság.

szelések megszüntetésére. Utasította a Közelelmezési Hivatal vezetőjét, hogy idézze maga elé azokat a kijelölt telepeseket és nagykereskedőket, akik fahatalósokat kaptak és igazoltassa le a készletek hoi áfordítását. Meg fogják vizsgálni továbbá azokat a raktárakat ahol faheszerletek vannak felhalmozva és szükség esetén hatósági beavatkozással intézik el, hogy a kiskereskedők és rajtuk keresztül a szegényebb fogyasztók hozzájuthassanak ehhez az elsőrendű közszükségleti cikkhez.

Dr. Soós István polgármester megígérte a Baross Szövetség elnökének, hogy a bűnösökkel szemben a legrigorúbb rendszabályokat fogja alkalmazni. Egyben kérte hozzá az érdekeltek tudomására, hogy panaszaiikkal forduljanak hozzá, mert csak így tud eredményesen eljárni a bűnösökre szemben.

Ha kell hatósági kényszerintézkedéssel, de biztosítja az alispán a megye faellátását.

Ugyancsak a faellátás kérdéssel kapcsolatban munkatársunk kérdést intézett dr. Nodányi János alispánhoz is. A következőkben nyilatkozott:

— A vármegye zavartalan faellátásának biztosítása ugyancsak próbára teszi a hatóságok amogy is nehéz munkáját aggodalomra azonban nincs ok. mert szükség esetén nem riadok vissza a hatósági kényszerintézkedések azonnali alkalmazásától sem.

A Baross Szövetség háziestélye szombaton este 8 órai kezdettel lesz a Kereskedelmi Csarnok összes helyiségében. Az idő rövidsége miatt még sokan nem kapták meg a meghívót és a fizeteljegyet. Kérjük az érdekelteket, hogy meghívóért személyesen jelentkezzenek a Szövetség Rákóczi-út 12. szám alatti székházában. Kenyér és

Benghazit visszafoglalták a tengely erői

Hatvan napja dúl a harcok egyik kemény csatája Északafrikában.
Rommel tábornokot vezérezredessé léptette elő a Führer

ANGLIA FELKÉSZÜLT INDIA VÉDELME

Berlinből jelentik. (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A Führer főhadiszállásáról közlik a Német Távíráti Irodával: A véderő főparancsnok-sága jelenti: A német és olasz csapatok csütörtök reggel elfoglalták Benghazit.

Hadműveleti övezet. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az orosz főhadiszállás 607-ik számú különjelentése: Az orosz és német csapatok csütörtökön hajnalban bevonultak Benghaziba.

Rómából jelentik (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: Az Északafrikában 60 napja folyó harcok a harci kocsi csatájának nevezhetők. Az egész világ legkorszerűbb és legkitünőbb harci kocsiit járnak szédületes körtáncukat Cirenaiica tágas homokszivatagján. Ha a fogságba esett igen sok angol felszerelését vizsgáljuk megállapíthatjuk, hogy Anglia mindent feltett a kockára az offenzíva

sikere érdekében, azonban az olasz és német taktika teljesen bevált és felhorrította az angol terveket.

Berlinből jelentik (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közlik a Német Távíráti Irodával. A véderő főparancsnok-sága jelenti: A Führer Rommel tábornokot, az Északafrikában küzdő hadtest főparancsnokát nagy érdemei elismerésül vezérezredessé léptette elő.

Sikeres német ellentámadások a keleti arcvonalon

Berlinből jelentik: (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távíráti Irodának: A véderő főparancsnok-sága közli: A Krimi félszigeten és a keleti hadszíntér déli szakaszán a heves hóviharak miatt csak csekély harci tevékenység volt. Egy ellenséges csapatnak Krim déli részében történt megsemmisítésekor 842 fegyver, 12 löveg, 111 géppuska és gránátvető került a német és román csapatok kezére. A doneci arcvonalon német és szlovák csapatok visszaverték az ellenség helvi jellegű támadásait. Ellentámadásaink sikeresek voltak. A középső szakaszon az ellenség több helyen eredménytelen támadásokat intézett állásaink ellen. Ellentámadásokkal sok helységet elfoglaltunk és lövegeket zsákmányoltunk. Az északi szakaszon az ellenség tovább folytatta támadásait. A harcok részben még folynak. Az Ilmen-tótól délkeletre, a Leningrádot bekerítő arcvonalon, a lappföldi német- finn arcvonalon sikeres rohamcsapatváltásokokat hajtottunk végre. Vadászrepülőketelkeink főként az északi és középső szakaszon eredményesen avatkoztak be a földön folyó harcokba.

Kirenaikában mindkét részcsoport élénk járőr tevékenység folyt. Légi kötelékeink eredményes támadásokat intéz-

tek brit csapatösszevonások és üzemanyagraktárak ellen a Benghazitól Marsa Matruhig terjedő vonalon. Malta szigetének katonai berendezései és repülőtere ellen éjszakai és nappali repülő-

Stockholmból jelentik (MTI.): A Német Távíráti Iroda jelenti: A Nya Daglight Allehanda értesülése szerint a haluttai hatóságok megtették az előkészületeket, hogy szükség esetén elszállítsák a város kétmillió fényi polgári lakosságát.

Tokióból jelentik (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: A császári főhadiszállás közlése szerint a japán légi-erő Celebes és Molucca szigetvilágától nyugatra és délre kivívtá a teljes légi-főlényét. Burmában a Maulmein felé előnyomuló japán csapatok elérték a Salwin folyó partját, ahol jelenleg heves harcok folynak.

Singhaiból jelentik (MTI.) A Német TI jelenti: Bataviában kiadott hadijelentés szerint a japán csapatok Borneo

támadásokat intéztünk és több földön álló repülőteret megrongáltunk.

Az erős légvédelmi tűz elűzte a brit támadó gépeket amelyek ma éjjel Münster ellen kíséreltek meg támadást. A támadó gépek bombáikat csak tervszerűtlenül lőtték ledobni. A polgári lakosság körében csekély veszteség van. Néhány helyen az épületekben okoztak kárt. Három támadó brit gépet lelőtünk. (MTI.)

36 fokos hidegben, heves hófúvásban több fontos helységet foglaltak el a németek a Donec mentén

Berlinből jelentik (MTI.): Mint a Német Távíráti Iroda katonai hívről értesül január 27-én a donecmenti arcvonalon heves elhárító harcok során helyi ellentámadásokkal a német csapatok több helységet elragadtak a bolsevistáktól. A hadszíntér középső szakaszán 36 fokos hidegben és erős keleti szélvihárban január 27-én két község előtt visszaverték a bolsevisták két tá-

madó zászlójának több támadását. As szélvihár, amelyet hófúvás kísér, német katonák arcába csapódott és megnehezítette mozdulataikat. Ennek ellenére csak két helyen sikerült a bolsevistáknak a német állásokba betörniök, phonnan azonnal visszavetették őket. A harcok során 2 páncéltörő és 14 gépfegyver a németek kezére került, akik mindenütt megtartották állásaikat.

Berlinből jelentik (MTI.): Mint a Német Távíráti Irodának jelentik, a keleti hadszíntér északi szakaszán folyó elhárító küzdelmek során január 27-én erős német rohamosztagok melyek a bolsevisták ellen nyomultak előre, rendkívüli sikert arattak. A német katonák gyors támadással kiemelték egy bolsevista erdei táborát és a szomszéd tábor rövid harc után a megsejllő bolsevistákkal együtt szintén német kézre került. A német katonák 135 elesett kommunistát számoltak meg, sok gépfegyvert és sí-felszerelést zsákmányoltak. (MTI.)

Helsinki-ből jelentik (Stefani): A csütörtöki finn hadijelentés közli hogy a karéliei földszorosban a finn csapatok ellentámadásaik során előnyomulva, több ellenséges harakot és löszerraktárt megsemmisítettek. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. Finn tűzérési és géppuskás osztagok két helyen visszaverték a támadásra készülő szovjet-csapatokat. Két ellenséges harci kocsi elhárító löveget megsemmisítettek. A karéliei arcvonal déli szakaszán mindkét részcsoport tűzérési tevékenység folyt. Az ellenség előőrsi támadásokat kíséreltek meg ugyanezen arcvonalon, eredménytelenül. Egy szovjet vadászgépet és egy bombavetőt lelőtünk.

Borneoban újabb partraszállást hajtottak végre a japánok

nyugati partján, Bemangkatban partraszálltak. A sziget belsejéből kiindulva Kuhung felől is nyomást gyakorolnak. A hadijelentés szerint a holland csapatok heves ellenállást tanúsítottak, de nem sikerült a japán támadásokat megállítaniok. A holland haditengerészet légi-erő is megkísérelték a japán csapatok fel-tartóztatását, de sikertelenül.

Tokióból jelentik (MTI.): Az OFI je-

lenti: A japán repülők két egymásutáni éjszakai át zuhanó bombázó támadásokkal támadták Raugoon repülőtereit és szétbombázták azok berendezéseit. Légiharcba keveredtek húsz ellenséges géppel, melyek közül kilencet biztosan ötöt valószínűen lelőttek. Egy japán gép, mely bombarakományával rázuhant az ellenséges állásokra elveszett.

Celebes-szigeten elfoglalták Kendari várost

Tokióból jelentik: (MTI.) Német Távíráti Iroda jelenti: A császári főhadiszállás jelenti hogy a haditengerészet repülőgépei sok légitámadást intéztek Borneo, Celebes, Serang és Boeroe szigete ellen. A támadások során 45 ellenséges gépet pusztítottak el. Egy japán vadászgép eddig nem tért vissza. A Celebes szigetén levő Kendarinál partraszállott japán csapatok a tisztító műveletek befejezése után, január 26-án teljesen megszállták Kendari városát.

Tokióból jelentik: (MTI.) A Német Távíráti Iroda jelenti: Az alsóház csütörtöki ülésén felkérték a kormányt, nyilatkozzék a csungkingi kérdéstről. Tozso miniszterelnök a következőket mondotta: Japán minden eszközzel megsemmisíti a csungkingi rendszert, ha nem változtatja meg alapjában eddigi magatartását.

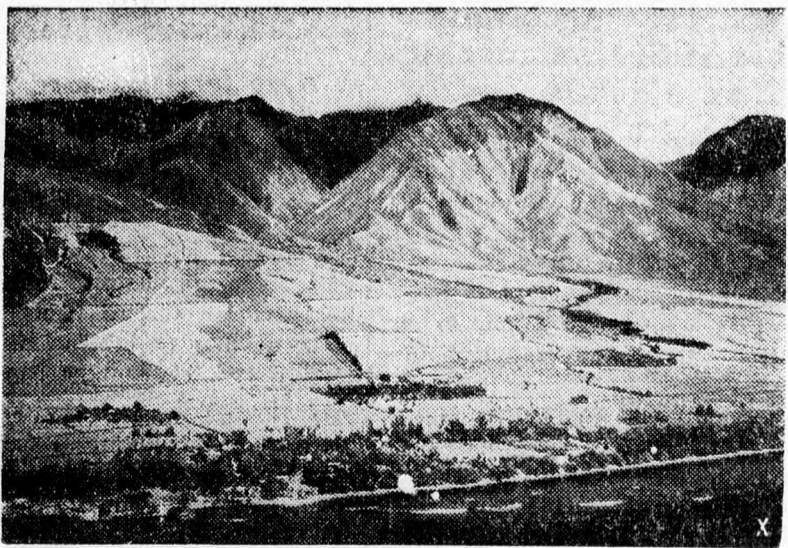
Melbourne-ből jelentik (Bud. Tud.) Az ausztráliai kormány elhatározta, hogy haladéktalanul hadiszállítási tanácsot létesít, amely Ausztrália és a szövetséges hatalmak részére a hadiszállításokról fog gondoskodni.

Rómából jelentik (MTI.): Az olasz lapok közlik annak a levelek a szövegét amelyet Ewat ausztráliai külügy-miniszter rádió útján juttatott el a Daily Mailhez. Ebben Ewat a következőket írja:

— Alexander, a tengerügyi hivatal első lordja és mások nem osztottak jel-fogásukban, hogy a malajai félsziget és Singapore védelme az egész Brit Világ birodalom szempontjából a legfontosabb kérdés és ezért mindent meg kell tenni védelmére. Most egy ember tévedése miatt sajnálatos módon annyi ember életével kell fizetni.

Nyomtalanul eltűnt Johore japánbarát szultánja

Tokióból jelentik (MTI.): A Német Távíráti Iroda jelenti: A malajai harc-térről érkezett jelentések szerint Ibrahim johorei szultán néhány nappal előtt nyomtalanul eltűnt. Ibrahim szultánt általában japánbarátjának ismerték.

Cukornád ültetvények az egyik Havai-szigeten

Mit vesztett eddig az angol tengeri erő?

Londonból jelentik (MTI.) Az OFI jelent: A Reuter Iroda kanadai forrás alapján közli, hogy egy 7000 tonnás brit oceánjáró gőzöst a kanadai partok magasságában megtorpedóztak. A gőzös 250 utasa a tengerbe veszett.

Lisszabonból jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelent: Az amerikai haditengerészeti minisztérium közölte, hogy az Egyesült Államok partjai mentén hadműveleteket végző tengely-tengeralattjárók január 28-án éjszaka elsüllyesztették a 7.000 tonnás Pommerly és a 7.900 tonnás Francis Powell tartályhajókat. A két hajó legénységéből összesen 28 embert mentettek meg.

Rómából jelentik: (MTI.) A Stefani Iroda jelent: Az olasz lapok az angol tengerügyi hivatal adatai alapján összeállították az olasz, német és japán haderő által elsüllyesztett angol hadihajók jegyzékét.

A jegyzékben hat csatahajó, 4 repülőgépanyahajó, 14 cirkáló, 61 romboló, 3 torpedóvető, 41 tengeralattjáró, 12 segédcirkáló, 1 jelzőhajó, 6 ágyunaszád, 11 bárka, 11 aknarakó, 2 járőr-naszád és egy gyorsnaszád szerepel.

Ezek közül két csatahajót, 1 repülőgépanyahajót, 10 cirkálót, 17 rombolót, 2 torpedónaszádot, 22 tengeralattjárót, 3 segédcirkálót, 1 ágyunaszádot, 3 bárkát és 2 aknarakót a Földközi-tengeren süllyesztettek el.

A japán haditengerészet fölényét bizonyította be a maláj partok mentén lefolyt tengeri ütközet

Tokióból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelent: A Maláj félsziget keleti partja mentén folyó tengeri ütközetről, japán haditengerészeti körökben megállapítják, hogy ennek a csatának annál nagyobb jelentősége van, mert első ízben állottak szemben egymással a haderufojyaman japán és angol hadihajók közvetlen ütközetben. Azonkívül egyenlő erőkről van szó, nevezetesen mindkét oldalon két romboló küzdött. Ezekben az ütközetekben is bizonyult a japán haditengerészet fölénye és megmutatkozott a japán tengerészek nagy tapasztalata. Áll ez első sorban a tüvérségre, amely az ütközetben döntő szerepet játszott. A japán siker hosszú évek kemény kiképzésének

eredménye. Ennek a tengeri csatának kimenetele főként az Egyesült Államok haditengerészetét ejtheti gondolkodóba, mert annak kisebb értéket kell tulajdonítani, mint Angliának, melynek a haditengerészetben régi hagyományai vannak.

Rómából jelentik (MTI.): A Stefani Iroda jelent: Az angol tengerügyi hivatal azt a jelentést közölte, hogy angol tengeralattjárók a tengelyhatalmak öt hajóját biztosan egy további való-

színűen elsüllyesztették. E jelentés közli, hogy a *Rampino* olasz hajót torpedóalát érte és elsüllyedt továbbá, hogy két szállítóhajót is torpedóalát ért két tartályhajót pedig valószínűen elsüllyesztettek.

Illetékes olasz helyen kijelentették, hogy mindezek a hírek elejüktől végig hitaldások. Kivéve a „*Rampino*” esetét, amely közönséges vontatóhajó és néhány napja nincs róla jelentés.

Ülést tartott az országgyűlés két házának külügyi bizottsága

Bárdossy miniszterelnök beszámolt Ribbentrop, Ciano és Keitel magyarországi látogatásáról

A Magyar Távirati Iroda jelent: A képviselőház külügyi bizottsága gróf Takács-Tolnay József elnöklésével csütörtök délelőtt ülést tartott, melynek napirendjén az időszerű külpolitikai helyzetről szóló tájékoztatás szerepelt. Az ülés megnyitása után Bárdossy László miniszterelnök, külügyminiszteri minőségben részletes tájékoztatást adott a külpolitikai helyzetről. Megemlékezett Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, gróf Ciano olasz külügyminiszter és Keitel vezértábornagy látogatásáról, akik a Kormányzó úr, illetve a m. kir. kormány meghívására és a magyar kormányférfiak németországi és olaszországi látogatásainak vizsgolásaként néhány napot Magyarországon töltöttek, ami mint a magyar állam megbecsülésének újabb jele a közvéleményben általános örömet keltett. A külföldi államférfiakkal folytatott eszmecsere a bizalomteljes együttműködés szelleme hatotta át. A megbeszélések ismét azt mutatták, hogy a magyar, német és olasz tényezők a helyzetet és a bennünket közlő érdeklő kérdéseket egyformán ítélik meg. Teljes volt az egyetértés abban a tekintetben, hogy a Szovjetunió ellen vívott védelmi háború Európa és az európai

népek létkérdése. A magyar állam, az ország helyzetében rendelkezésre bocsátható erők mértékéig, természetesen továbbra is részt vesz ebben a küzdelemben, melyet saját védelmi harcának is tekint. A miniszterelnök azután a közelmúlt külpolitikai eseményeiről adott felvilágosítást. Általános tetszéssel fogadott felszólalása után a beszámolóhoz hozzászólt Bajcsy Zsilinszky Endre, gróf Hunyady Ferenc, Rátz Kálmán, Vajna Gábor, Maróthy Károly, Rajniss Ferenc, gróf Esterházy Móritz, Budinszky László, Turchánvi Imre, vitéz Imrédy Béla, Payer Károly és Rassay Károly. A hozzászólásokra Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter kimerítő választ adott. Az ülés két óra után ért véget.

A Magyar Távirati Iroda jelent: A felsőház külügyi bizottsága csütörtökön délután 5 órakor Kánya Kálmán elnöklésével ülést tartott. Bárdossy miniszterelnök külügyminiszteri minőségben tájékoztatta a bizottság tagjait az időszerű külpolitikai kérdésekről. A Szűllő Géza, gróf Somssich László és báró Prónay György szólott hozzá. Bárdossy miniszterelnök részletesen válaszolt a felszólalásokra.

Erős borulátás lett urrá az angol alsóházban

Egy munkáspárti képviselő szerint Angliának nincsenek támadó és védekező eszközei. Churchillnek bizalmat szavazott az alsóház

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelent: Az angol hírszolgálat szerint az alsóház 464 szavazattal 1 ellenében bizalmat szavazott Churchillnek.

Stockholmból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelent: Mint az Aftonbladet jelent Londonból, Churchill szerdán az alsóházban erős bírálatnak volt kitéve. A borulátás rekordját a munkáspárti Shinwell döntötte meg, aki azt mondta, hogy a hadihelyzet az utóbbi időben megromlott és tovább fog romlani, anélkül, hogy Angliának támadó vagy védekező eszközei állnának rendelkezésére,

— Mikor vette tulajdonképpen észre a brit kormány Nagybritánia gyengeségét a Csendesóceánon, Hongkongban és Malakkóban? — kérdezte. — Miért jelentette ki Churchill január 9-én, hogy Nagybritánia felkészült a támadásra? Tájékoztatták-e Kínát és az Egyesült Államokat Nagybritánia gyengeségéről?

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelent: A hármasegyezmény hatalmának katonai helyzetében itteni tájékozott körök a legjobb zálogat látják a végső győzelemben. Ezért Berlinben nagyon jól megértik azt a nyugtalanságot, amely az angol alsó-

házban mutatkozott, amikor Anglia katonai helyzetéről esett szó. Amikor az angolok 1939 szeptemberében a háborút felidéztek, három megfontólásból indultak ki:

1. Remélték, hogy Nagybritánia európai szövetségesei Németországot letérítik.

2. Remélték, hogy az angol éhségblokádnak az időpontnak bekövetkezését siettetni fogja.

3. Remélték, hogy a nemzeti szocialista rendszer ilyen nyomásnak csak néhány hónapig áll ellen. Két és fél év háború után ezek a brit remények mindmegannyi tevételesen tételei lettek a német hadviselésnek éppen úgy, mint a tengelyellenes tábor hadászati hibái is.

Madridból jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelent: Newyorki jelentés szerint az Észak-amerikába küldött északamerikai csapatok nem kiképzett katonákból állnak, hanem egyenruhába bujtatott újoncok, úgyhogy ezeknek a csapatoknak nincsen semmiféle harci értékük.

Lezuhant az a repülőgép, amelyen az argentin külügyminiszter utazott haza Rió de Janeiróból

Valamennyi utas életben maradt

Londonból jelentik: (OFI.) A Reuter Iroda ric de janeiroi jelentése szerint az a repülőgép, amelyen Argentina külügyminisztere is helyet foglalt, a felszállás pillanatában lezuhant. A gép valamennyi utasa életben maradt. MTI

Buenos Airesből jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelent: Annak a repülőgépnek lezuhanásáról, amelyen Argentina külügyminisztere haza akart térni, a következő részleteket jelentik: A gép, amelyen Guinazu külügyminiszter vissza akart térni Argentínába, az Air de France gépe volt, melyet nemrégén vásárolt meg az argentin kormány. A gép közvetlenül a felszállás után 9 óra 30 perccor zuhant a tengerbe. Mind a 12 utasát megmentették. Guinazu kivételével egyetlen utas sem sebesült meg. Az Associated Press jelentése szerint a gépet annyira megrongálták, hogy alig bírt felszállani. A gép vezetője csak nagynehezen bírta megakadályozni, hogy a gép a parti sziklának ne vágódjék és így a tengerbe zuhant. Tengerészhadapródok siettek először a bajba jutott utasok segítségére, akik egy kivételével a tengerbe ugráltak, majd a gép szárnyaiba kapaszkodtak. Egy asszonyt a fülkéből mentettek ki Buenos Airesbe érkezett jelentések szerint Guinazu valószínűen szombaton tér vissza.

Merénylethísérlet Irán miniszterelnöke ellen

Adanából jelentik: (MTI.) A Német Távirati Iroda jelent: A teheráni rádió jelentése szerint Irán miniszterelnöke ellen a parlamentben merényleket követtek el. Amikor ismertette az országgyűlésen az Angliával és a Szovjetunióval kötött egyezményt, valaki követ dobott feléje, de nem talált el. Erre a miniszterelnökre akartak vetni magát, de ebben megakadályozták és letartóztatták.

ODASZÉP
CSILLÁROK

és ezekhez való

ernyők
üvegburák
gyári lerakata

Villanyfűzők — vasalók —
hőpalackok — Zseblámpák —
elemek — Villanyfelszerelési
cikkek — Rádiócsövek
és alkatrészek

Vacsi és Dobribán

szaküzletében

Kossuth-utca 7. Telefon 27-33.

Súlyosan elítélte a város közgyűlése a villamosvasut áremelési eljárását

Augusztus 1-re fel kell építeni az új Tanoncotthont

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad törvényhatósági bizottsága esütörtökön délután öt órai kezdettel tartotta rendes közgyűlését a városháza nagytermében Hlatky Endre főispán elnöke alatt.

Napirend előtt Aray Árpád szövegét az állami tanoncotthon kérdését és kérte a polgármestert, adjon felvilágosítást erre vonatkozólag.

Soós István polgármester válaszában előadta, hogy a miniszter elrendelte február 14-ig a munkavállalási pályázatok beadását és az épület befejezésének augusztus 1-ig meg kell történnie.

Napirenden a közgyűlés sorra tudomásul vette, illetve megszavazta a jelentéseket és javaslatokat, amelyeket a közgyűlés is letárgyalta már.

Asztalos Vilma városi kezelőnő arra vonatkozó kérelmének teljesítésével kapcsolatban, hogy a román hatóságok által történt elbocsátása folytán elmaradt fizetését segély címen utalják ki neki. Patkó Elemér bizottsági tag más városi tisztviselők érdekében szólalt fel, akik a román uralom idejében magyarok voltak miatt nem haladtak a jelenlegi beosztásuk nem nyújt méltó kárpótlást nekik.

Hlatky Endre főispán kifejtette, hogy a kormány álláspontja szerint az ilyen helyzetben lévő közalkalmazottakat megfelelő fizetési osztályba kell juttatni és a törvényhatóságoknál, így Nagyváradon is folyamatosan van a méltánytalanságok orvoslása.

Mi történt a minisztériumban?

A Nagyvárad Városi Vasut tarifaemelésének ügye a közgyűlésen is sok felszólalásra adott alkalmat. Soós István polgármester részletesen ismertette a kérdést. Felolvasta azt a levelet, amelyet az ipar- és kereskedelemügyi miniszter illetékes alosztálya intézett hozzá és amelyben arra kéri becsületes meg a minisztérium ebben nem óhajt hatalmi szóval dönteni. A meghívásra — adta elő a polgármester — Hlatky főispánnal együtt megjelentek a minisztériumban.

ott abban állapodtak meg, hogy ez az ügy függőben marad addig, amíg a törvényhatósági bizottság a már korábban kiküldött bizottság jelentése alapján állást nem foglal.

Annál meglepőbb, hogy a minisztérium mégis határozott és jóváhagyta a városi vasutársaságnak a város megkerülésévé' beadott kérését és már ki is hirdette az új tarifát, amely a tisztviselők, munkások és gyermekek viteldijára vonatkozóan nem egyezik meg a kiküldött bizottság javaslatával. A polgármester kijelentette, hogy ebben a kérdésben ugyanazon az állásponton van, amelyet a közgyűlésben kifejtett.

Munkások, tisztviselők és diákok

A kérdéshez először Kaczián Kálmán szólott hozzá. Elmondta, hogy a mult közgyűlésen vetődött fel a tarifaemelés kérdése. A törvényhatósági bizottságot szociális szempontok vezették az ügy megítélésében, mert egyrészt a viteldijemelés súlyosan érinti a szegény külvárosi lakosságot, másrészt viszont a városi vasut alkalmazottainak fizetésjavítása elől elzárkózni nem lehet. Ezért küldöt-

tek ki albizottságot a helyzet megvizsgálására és megállapodás létesítésére.

A bizottság munkáját látszólag siker koronázta, mert sikerült a városi vasuti társaság igazgatóságával megegyezni olyképpen, hogy a szándékolt tarifaemelés a munkások, tisztviselők és gyermekek viteldiját nem fogja érinteni.

A kiküldött bizottság, — amelynek ő is

A Városi Vasut r. t. magatartása a megszállás alatt

— A Városi Vasut r. t. nem tanúsított az elmúlt 22 év alatt olyan magatartást, — folytatta Kaczián Kálmán, — hogy mostani, a mult szellemében való viselkedése felett szó nélkül elhaladhatnánk. A Városi Vasut r. t. az első magánintézmények között volt amely a romanizálás útjára lépett. A román megszállás első idejében 268 magyar alkalmazottja volt a Városi Vasutársaságnak, ez a szám 1940-ben 50-re csökkent és az elbocsátottak helyett románokat vettek fel. Ennek oka az volt, hogy a vezetőségben hiányzott a nemzeti és vallási meggyőződés. Erre utal az is,

tagja volt — a legnagyobb meglepetéssel látta ezek után a villamos kocsikban kifüggesztett hirdetésből, hogy a villamos vasuti társaság a megállapodástól eltérő tarifák életbeléptetését eszközölte ki a minisztériumban. Az a városi közönségnek semmibevétele ez a törvényhatósági bizottság tekintélyének megsértésén és a varossal kötött szerződés megszegésén keresztül.

hogy a részvénytársaság egyik vezetője megváltoztatta nevét és vallását...

(Célzás arra, hogy Sas Emil igazgató Sasiu-ra románosította nevét s a görögkeleti vallásra tért át. Szerk.)

— Ahol ilyen a szellemi vezetés, — folytatta Kaczián Kálmán, — ott nem sok jót lehet várni az üzemi vezetéstől sem. A társaság elhanyagolta a vonalakat, a kocsikat, a személyzet részéről a legdurvább magatartást tapasztalhatta a közönség; valóságban sportot csináltak abból, hogy az állaghiány helyeken a felügyelő közönség orra előtt elmenjen a kocsik...

Csak szociális szempont indokolhatja az áremelést

A mai vezetőség legalább műszakilag javítja a helyzetet, amiért bizalmat előlegezhetünk neki. De nem engedhetjük meg, hogy a tarifaemelés útján velünk fizetesse meg azt, amit 20 év alatt elhanyagolt... A szociális szempontokra való tekintettel a kiküldött bizottság mégis belement a személyviteldij emelésébe, mert valóban

elviselhetetlen gondolat, hogy oly felelősségteljes munkát végző villamoskalkulác és kocsivezetők csak havi 70 pengő kezdő fizetést élvezzenek...

Diákcsínynek tűnik fel azonban, hogy a városi vasut igazgatósága az előzetes megállapodás ellenére kiterjessze a tarifaemelés a munkások, tisztviselők és gyermekek viteldijára is. Ezzel eljárt az a közönség részéről azt a rokonszenvet, amelynek megszerzésére ideje sem volt.

Beszéde végén annak a kívánságnak adott kifejezést Kaczián Kálmán, hogy a város jogainak érvényét kell szerezni a városi vasut igazgatóságával szemben.

Utána Patkó Elemér, aki szintén tagja volt a kiküldött bizottságnak, fejezte ki megütközését amiatt, hogy a városi vasut igazgatósága az adott szó megszegésével a bizottság és az igazgatóság

közötti megállapodástól eltérő tarifaemelés eszközölte ki a minisztériumban.

— Reméljük, hogy a városi vasut a törvényhatósági bizottság állásfoglalása után honorálni fogja megállapodásunkat. Ha pedig ezt nem tenné meg, akkor bírói útra kell terelni a kérdést a városi vasut és a város közötti jogviszony tisztázására, nehogy a jelenlegi incidensből a jövőben újabb zavarok származzanak.

Hlatky Endre főispán bejelentette, hogy a belügyminiszter figyelmét is fel fogja hívni: támogassa a város álláspontját.

Soós István polgármester hozzáfűzte még, hogy a kereskedelemi miniszternek joga van végső fokon dönteni a kérdésben, de csak akkor, ha a két szerződő fél, a város és a magántársaság, nem tud megegyezni. S ezt a döntést nem eszközölheti a törvényhatóság megkerdezése nélkül, ami azonban nem történt meg, noha erre kifejezett ígéretet kapott a minisztériumban. Ez csak a minisztérium illetékes alosztályának hibájából történt, amit okvetlenül helyre kell hozni. A város ily értelemben fogja kérését előterjeszteni a minisztériumban.

Szerződészegés történt, amiért elégtételt kell adni

Thury Kálmán szerint a kérdésnek két oldala van. Az egyik a törvényhatóság és a minisztérium között felmerült félreértés. A minisztérium valószínűleg be fogja látni tévedését. A másik oldal a törvényhatóság és a városi vasuti társaság közötti vitás kérdés. Két ségtelen, hogy a villamos vasuti társaság igazgatósága szerződészegéssel vitte keresztül a tarifaemelést. Ezt meg kell torolni. Bírói eljárás itt nem képzelhető el. De miután komoly aggodal-

mak jutottak kifejezésre, hogy a város jogai súlyos sérelmet szenvednek, nyomtatékosan tiltakozni kell a városi vasuti társaság igazgatóságának eljárása ellen, hogy a jövőben hasonló magatartás ne fordulhasson elő.

Aray Árpád felszólalásában hangzott, hogy a városnak féltékenyen kell őrködni önkormányzati jogai fölött és a szociális szempontok érvényesítését sem hagyhatja figyelmen kívül ma, amikor új közszellem van kialakulóban és új

kor közeledésének dübörgése hallik. Kortszás László a város és a villamos vasuti társaság közötti szerződést ismertette és megállapította, hogy nem csak jogszértés történt, hanem a törvényhatósági bizottság tekintélyén is sérelem esett.

Meglélyegezte azt a kapitalista feljogást, amely a villamos vasuti társaság magatartásában kifejezésre jut és csodálkozását fejezte ki amiatt, hogy bizonyos körök még mindig nem akarják megérteni az új világot, amelynek bekövetkezésében most már legfeljebb Londonban és hasonló helyeken kételkednek.

A vita befejeztével a polgármester bejelentette: útasítja a jogügyi bizottságot, tanulmányozza a kérdéses szerződést. Aztán ismét vázolta a minisztériumhoz intézendő kérést és felolvasta a Városi Vasut r. t.-nak küldendő tiltakozást. Eszerint a törvényhatósági bizottság megállapítja a szerződészegés tényét azzal a megjegyzéssel, hogy ha a jövőben hasonló eljárást tapasztal, kellő megtorlással.

Újra tárgyalták a Sas-palota ügyét

A közgyűlés ezután foglalkozott a Hangyával kötendő szerződés kérdésével, amelynek értelmében a Hangya a város sertéshízláidájában újabb 4000 sertést hizlal azzal a feltétellel, hogy a város gondoskodik a takarmányról és sertésenként bizonyos összeget előlegként fizet. A közgyűlés rövid vita után jóváhagyta a szerződést.

A városrendezési terv előkészítő munkájának befejezéséről szóló jelentéssel kapcsolatban fejlődött ki még nagyobb vita. Kaczián Kálmán rámutatott arra, hogy a városnak nincs egyetlen terme sem, ahol hangversenyeket, mulatságokat és más estélyeket lehetne rendezni. A városrendezés kapcsán tehát foglalkozni kell a Sas-palotában lévő üres terem ügyével is, mert annak idején a város azzal a feltétellel adta át a telket az építőknek, hogy a palotában közművelődési és társadalmi célokat szolgáló vígadót létesítsenek. Javasolta, hogy a jogügyi bizottság tanulmányozza ezt a kérdést. A Bunyitay-figet kiképzésénél pedig, — folytatta Kaczián Kálmán, — figyelemmel kell lenni arra hogy az ott megkezdett és félbenmaradt mélyfúrás még olyan eredményekre vezethet, amelyek fürdők vagy más berendezések építését teszik szükségessé.

Soós István polgármester válaszában magáévá tette azt az indítványt, hogy a Sas-palota ügyét a jogügyi bizottság tegye tanulmány tárgyává. A mélyfúrásra vonatkozólag kifejtette, hogy annak munkálatai most azért szünetelnek, mert geológusok elajnyomokat találtak itt és ezért most már a továbbfúrás a Magyar-Német Ásványolaj r. t. feladata lesz. Kétségtelen azonban, hogy a mélyfúrás eredményre fog vezetni és az ezzel kapcsolatban várható fejleményekre figyelemmel voltak a városrendezés előkészítő munkálatainál.

A közgyűlés este hét órakor ért véget.

**Pártoljuk
a keresztény
kereskedelmet!**

Sok hasznos ismeretet sajátítottak el a Zöldkereszt népelelmezési tanfolyamának hallgatói

Fiatallányok és özshaju asszonyok a vizsgázók között

Nagyvárad. (Saját tud.) Vizsgán vagyunk.

De ki látott még ilyen kedélyes, meghitt, közvetlen és — főként — „drukk” mentes vizsgát?

Már maga a színhely is elűt a szokványos, rendszerint komor és félszemtel hangulatu, feszültségtől izzó vizsgákól. Terített asztalok mellett ülnek — a váradvelencei katolikus kulturház fűtőtermében — a „növendékek”, akik között vannak 14—15 éves kislányok és özshaju hölgyek (az utóbbiak valamennyien a váradvelencei katolikus nőszövetség tagjai) — s velük együtt foglalnak helyet az asztalok mellett a vizsgáztató bizottság tagjai és a meghívott vendégek, közöttük Cziffra Berta, a Katolikus Nőszövetség elnöknője, Halász Gyula apátlébéanos, Baumgartner Antal segédlelkész és dr. Csetényi Gyula tisztiorvos feleségével.

A zöldkereszt népelelmezési tanfolyam vizsgáján vagyunk. S ezzel egyidejűleg ünnepli a váradvelencei katolikus nőszövetség is csatlakozását az országos központhoz.

Mit tanultak a „növendékek”

Az est hőse — mert esti vizsgán vagyunk — Czimmer Anna zöldkereszt előadónő. Ő az egyedüli, aki talán „drukkol” egy kicsit. Mert végeredményében ő vizsgázik ma itt. Ez a vizsga mutatja meg, hogy a tizenkét előadást felölelő tanfolyamon milyen eredménnyel magyarázta elméletileg és gyakorlatilag a helyes táplálkozás és főzés tudományát.

A zöldkereszt népelelmezési tanfolyamok célja ugyanis az, hogy a népszéles rétegeit rászoktassák a tápanyagok oly módon való felhasználására, hogy a táplálkozás a test fejlődése, egészsége és munkabírása szempontjából megfelelő legyen. Különösen fontos ez a szegényebb néprétegeknél, ahol — éppen a hiányos táplálkozás miatt — igen sok a fejletlen, vézna, angolkrós gyermek és a különböző betegségeknek ellentállni nem tudó felnőtt.

Nagy sikerrel jártak az eddigi tanfolyamok

Az első zöldkereszt népelelmezési tanfolyamokat 1935-ben indította el a helyegymintiszter, egyelőre csak néhány megyében 1938-ban már valamennyi vármegyében tartottak ilyen előadás-sorozatokat, ma pedig már azokat az egész ország területére kötelezővé tették. A tanfolyamokat a Pázmány Péter Tudományegyetem dietetikai intézetében képzett, úgynevezett népelelmezési előadónők tartják; minden hónapban van egy, tizenkét előadást felölelő tanfolyam.

Nálunk ez volt a második zöldkereszt népelelmezési tanfolyam s hogy rövid idő alatt milyen népszerűvé vált, arra nézve elég megemlítenünk annyit, hogy míg az első — tehát még ismeretlen célú — tanfolyamnak mindössze hét hallgatója volt, erre a második előadás-sorozatra már negyvennégyen jelentkeztek. A negyvennégy közül nyolc felnőtt — valamennyien régi és kiváló háziasszonyok, a többiek iskolás lány-

kák. A tanfolyamot vezető Czimmer Anna mellett Ábel Julia, a váradvelencei körzet zöldkereszt védőnöje működött még közre az előadások megtartásában. Ő az egészségügyi ismereteket adta elő. Mindketten fiatalok, telve munkájuk iránti rajongással, lelkesedéssel.

Mindenki jól felel a vizsgán!

S most, miután ismertettük a tanfolyam lényegét, térjünk vissza a vizsgára.

Dr. Csetényi Gyula tisztiorvos nyitotta meg néhány szóval a vizsgát, majd Czimmer Anna ismertette a zöldkereszt népelelmezési tanfolyamok eredetét, múltját és célját. Cziffra Bertának a váradvelencei nőszövetség tagjaihoz intézett szavai után megkezdődik — a vizsga.

Először a gyerekek felelnek. Czimmer Anna adja fel a kérdéseket s a gyermekek — valamennyien egyszerű

külvárosi kislányok, — zavar nélkül, hibátlanul adják meg a szakszerű válaszokat.

Ilyen kérdések hangzanak el a többi között:

„Különösen kiknek van sok fehérjére szükségük?”

„Milyen fehérjéket különböztetünk meg?”

„Élelmiszereink közül melyek tartalmaznak állat- és növényi fehérjét?”

„Mire van szükségünk a fehérjéknek?”

„Miből fedezzük napi szénhidrátszükségletünket?”

„Hogyan történik a csecsemő fűrésztése?”

„Milyen hőmérsékletű legyen a fürdővíz?”

„Milyen rántásokat ismerünk?”

„Ha a betegől el van tiltva a zsír, akkor hogyan készítjük a rántást?”

Miután a gyermekek így szép sorjában lefeleltek, a felnőttek következnek

Amikor az idősebb a fiatalnál tanul

Derős jeleneteknek vagyunk tanúi, emint meglelt kora, sőt itt-ott már ezüstshaju háziasszonyok a legteljesebb komolysággal telnek a koránál fogva iskolás kislánynak is beillő zöldkereszt előadónőnek. S vizsga után a legnagyobb őszinteség és elismerés hangján mesélik, hogy ettől a fiatal lánytól olyan dolgokat tanultak, amikről semmit sem tudtak eddig, többéves háziasszonyi gyakorlatuk alatt.

Wallner Lászlóné, a váradvelencei nőszövetség elnöknője köszöntötte még a megjelenteket, majd — jókívágyat kívánt. Most következett ugyanis a vizsga „gyakorlati” része: a tanfolyam résztvevői bemutatták főzőtudományukat. Teát és apró süteményeket szolgáltattak fel s a zöldkereszt népelelmezési vizsga a legkellemesebb hangulatban ért véget.

M. F. V.

A vizsgálóbíró kiszállt a hegyközujlaki rablógyilkosság színhelyére

Bekormozott arcu emberek gyilkolták meg Farkas Eleknét.

Nagyvárad Saját tud. Jelentették, hogy Hegyközujlakon a Farkas-tanyán fejszével agyonverték Farkas Elekné 67 éves özshajját. A rablógyilkosságot telefonon jelentették a nagyvárad királyi ügyészségnek, ahonnan dr. Levente István királyi ügyész szállott ki a helyszínre. Vizsgálata során megállapította, hogy a Farkas-féle tanya messze a falutól teljesen elhagyottan áll. Az említett időben a tanyán csak Farkas Elek felesége és ennek nagyothalló 70 éves bátyja tartózkodott. Farkasék még az elmúlt év novemberében névtelen levelet kaptak, amelyben arra figyelmeztették őket, hogy kihallgatta három embernek a tanácskozását, akik elhatározták a tanya kirablását, mert ott sok pénzt sejtettek.

Az akkor megállapított nyomozás eredményre nem vezetett s ezért a gazda vaspántot szereltetett fel háza ajtajára és állandóan egy fejszét tartott a szobájában. A gyilkosságot azonban nem ezzel a fejszével követték el.

28-án este 8 óra tájban Farkasné bátyja az udvaron foglalatzkodott Közben észrevétlenül két bekormozott arcu ember támadt rá s követelte, hogy a

házban levő összes pénzt adja át nekik. Mikor vonakodott két erős természetű ember az istállóba hurcolta és rázarta az ajtót. A rablók eközben berontottak a házba és ott fejszecsapásokkal meggyilkolták Farkas Eleknét és a székényben levő 700 pengőt elrabolták.

Amikor Farkas Elek este tíz óra körül visszaérkezett, felfedezte a gyilkosságot. Felelőjét a szobában az agyra dőlve vérben fagyva találta. Kereste a sógorát és azt az istállóba még is találta. Vele üzent a faluban lakó fiátért, hogy ezonnal jöjjen, mert azt sejtette, hogy felesége még él. Mire a fiu megérkezett, az asszony már meghalt.

A gyilkosságot csak másnap jelentették a csendőrségnek, amely ezonnal bevezette a nyomozást. Az orvosszak értő megállapítása szerint tompa tárgytól eredő ütés okozta az asszony halálát.

A bevezetett nyomozás során két egyént már le is tartóztattak. Ezek nevét a nyomozás érdekében még nem közölhetjük. A rablógyilkosság érthető megoldásához kellett az egész környék.

Történelmi előadás-sorozat a Szent László gimnáziumban

A nagyvárad Népművelési Bizottság Szent László-gimnáziumi felső tanfolyamának vezetője közli, hogy a lépzőművészeti előadás-sorozat után tízórás történelmi előadás-sorozat kezdődik folyó hó 30-án este 8 órakor. Az előadások a legújabb magyar történettudomány megállapításainak felhasználásával magasabb nézőpontból áttekintik a magyarság történelmét a nemzetközélelmezéstől kezdve a mai eseményekig. Ismertetik az előadók a magyarság eredetének kérdését, a középkori királyságot, a két magyar birodalom kialakulását és összeomlását, Erdély történelmi szerepét a XVIII század magyarságának problémáit, a nemzeti és társadalmi szabadságért folytatott küzdelmeinket, a monarchia politikáját, a világháborút és következményeit. Az előadásokat minden kedden, és pénteken este 8—9 órakor a gimnáziumban fősz. 21. teremben tartják. — Előadók dr. Török Péter, Mihályfi Bálint és Táray Barna gimnáziumi tanárok.

Gyógyhelyé nyilvánították a Püspök- és Félix-fürdőket és környéküket

(Nagyvárad.) Vitéz Nadányi János alispán nyilatkozott az elmúlt napokban tartott fürdőügyi értekezlet eredményéről, amelyen résztvett dr. Soós István nagyvárad polgármester, a Püspök és Félix fürdő meghívott képviselői és bírői, a tisztifőorvos és a nagyvárad járás főszolgabírája.

Az értekezlet a két fürdő korszerűsítésének fontos kérdéseivel foglalkozott s elvben elhatározta a fürdők mai elmaradott modern átépítését, modernizálását.

Megtette az értekezlet a szükséges intézkedést viszont abban a tekintetben is, hogy a már minden igényt kielégítő fürdők a lehető legmérsékeltbb áron szolgálják a közönség igényeit s a beruházási költségek a közönség zsebére tehermentesüljenek.

Az alispán nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy mind a Püspök- mind pedig a Félix-fürdőt gyógyhelyé nyilvánították.

Ez gyakorlatban annyit jelent, hogy ötézzáz méteres körzetben a megfelelő higiéniai szempontok figyelembevételével — kötött építkezésnek kell érvényesülni.

A gyógyhelyé nyilvánítással adódó gyógydiagnosztikai lehetőség hatósági kezeléssel és felhasználással nyer megvalósítást.

A minden higiéniai és izléces kivitelezést nélkülöző villát és egyéb épületet a fürdők közeléből eltávolítanak, illetve átépítik.

A Szent László hétre a munkálatok befejezését sürgette az értekezlet, mert idegenforgalmi szempontokat nézve az volna a helyénvaló, ha senki nem esá-lódna Nagyvárad fürdőiben, hanem állandó visszatérő vendége lenne esetleg a gyógyhelyeknek.

Az alispán örvendetes nyilatkozata alapján a fürdők korszerűsítési munkálatai rövidesen megkezdődnek és a jubileumi hétre megszépülve, kaput nyithatnak majd a nagyközönség előtt.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a „MAGYAR LAPOK”-at.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZABÓ UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy órára 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Az idei farsang egyetlen bálja

Országosra követelt elv alapján Nagyvárad társadalmi egyesületei az egyetlen nagyvárad bált a Magyar Vörös Kerest javára fogják megrendezni. A bál védnökségét dr. Hlatky Endre, a Vörös Kerest nagyvárad városi választmány elnöke vállalta. A rendezőbizottság már is szívesen munkálkodik, hogy a nemes cél érdekében az estélynek melege, látogatottsága és sikere minél nagyobb legyen.

Külföldi kereskedelmi és ipari vállalatok képviselőinek bejelentési kötelezettsége. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara ezután hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy a külföldi kereskedelmi és ipari vállalatok képviselőinek bejelentési kötelezettségének határideje folyó hó 31-én lejár. A bejelentéshez szükséges nyomtatványok a kamara irodájában kaphatók és a kitöltött űrlapokat közvetlenül a budapesti kereskedelmi és iparkamara-hoz kell megküldeni.

HALÁLRÁJTELEK HÁROM KÉMET OSLÓBAN. Oslóból jelenti a NTL: A NTL jelenti: Oslóban a tábori haditörvényszék három bergeni illetőségű férfit, az ellenéig javára folytatott tevékenység miatt halálraítélte. Az ítéleteket végrehajtották. Két másik férfit és egy nőt szabadságvesztésre ítélték hasonló esekelmény miatt.

A nagyvárad Hegyközség hegybírói hivatala értesíti a szőlőtulajdonosokat, hogy a városbába kis tanácsteremben szőlészeti előadásokat tart 1942. január 31-én, február 1-én és február 2-án délután 4 órakor, amely előadások érdekességére a szőlőtulajdonosok figyelmét felhívja és felkéri, hogy az előadásokon minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni. Nagyvárad, 1942. január 29. Bartsch Sándor sk., hegyközségi elnök.

NEGYEZER KÖNYVET GYŰJTÖTT A KECSKEMÉTI IFJUSÁG A KATONÁKNAK. Kecskemétről jelenti a MTL: A jogszifjúság nagyszabású könyvgyűjtési akciót rendezett a haretőn küzdő honvédek javára. Összesen négyezer könyvet adományoztak a nemes célra, melyet eljuttattak rendeltetési helyre.

MEGFAGYOTT A NAGY HIDEGBEN EGY ERKÖRTVÉLYESI GAZDA. Nagyvárad. Az erkörtvélyesi csendőrség tegnap este jelentette a nagyvárad ügyészségnek, hogy Turbul László ottani földműves csutkahordás közben kocsijáról leesett s a fagyhalál jelei mutatkoztak rajta. Azonnal orvoshoz vitték, ahol azonban rövidesen meghalt. A halált kétséget kizáróan fagyás okozta. Mint a nyomozás megállapította, Turbul László egy távoli tanyáról fuvarozott a nagy hidegben s szekerén annyira elgémberedett, hogy amikor a faluba ért, már teljesen elaléltan zuhant le a kocsiról. Minthogy büntény nem látszik fennforogni, az ügyészség a temetési engedélyt ma reggel már ki is adta.

Ezt oldalra csökkentik az olasz lapok terjedelmét. Milánóból jelenti (B. T.) Február 1-től új intézkedések lépnek életbe a lapok terjedelmére vonatkozóan. A naplapok terjedelmét 8 oldalról 6-ra illetve a 6 oldalasokét 4 oldalasokra csökkentik. Ennek megfelelően kisellednek a hetilapok oldal száma is.

ELITÉLT A TÖRVÉNYSZÉK KET HATÁRÁTLÉPŐT. Nagyvárad Saját tud. Pénteken délelőtt tárgyalta a törvényszék hármas büntetőtanácsa Bocsák Jánosné harangmezői földműves-asszony egyrendbeli tiltott határátlépési ügyét. A bíróság 14 napi fogságra ítélte, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. — Kihla Florian érkenézi földművesnek birtoka a határ két részén terül el. Miután a határátlépési igazolványa lejárt és a határt engedély nélkül mégis átlépte, eljárás indult ellene. A törvényszék 30 pengő pénzbírságra ítélte. Mindkét ítélet jogerős.

Egyhetes szünőnap a budapesti iskolákban. Budapest, az Új Nemzedék írja. Budapestén egyhetes szünőnapot rendeltek el az iskolákban a szénmelvő takarékoskodás miatt. Vidéken a tankerületi főgazgató megállapítására bízzák, hogy szükség van-e a tanítás egyhetes szünőnapra?

MOST FOLYNAK AZ ADÓMEGÁLLAPÍTÁSOK AZ EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉGNÉL. A nagyvárad evangélikus egyházban most folynak az adómegállapítások mellyel kapcsolatban az elnökség tudomására hozza a híveknek, hogy az adóknál a fillerek fölfelé kikerekítették és ha valakinél emeltett az adó, az csak lényegtelen 1-2 pengős emelés, az egész esztendőre. A jelkési hivatal egyenként minden érdeklődőnek szívesen nyújt tájékoztatást. — Itt említjük meg hogy szombaton délután 6 órakor a Luther-énekkar kulturdélutánt rendez a nagyteremben.

Már csak ezek a vonatok nem közlekednek. A m. kir. Államvasutak igazgatóságától kapott értesítés szerint a következő vonalak szünőnapot a forgalom Tárnak-Kapolnásnyek, Pusztaszabolcs-Paks, Pieske-Székeshelyvár Nagyigmánd-Komárom, Érsekújvár, Nagysurány-Nyitraagykér, Zsitvódemés-Verebely, Párkányána-Léva, Csata-Ipolyás, Veszprémvársány-Bánlida, Veszprémvársány-Veszprémkülső Sárvár-Zalabér, Veszprémkülső-Alsóórs, Túrje-Balatonszentgyörgy-Lécs-Bátaszék, Somogyzó-Bárcs, Hidasnémeti-Szerencs, Nagykapos-Deregyő, Nyiregyháza-Vásárosnamény, Nagykálló-Nyiradony, Nyiregyháza-Mátészalka, Görögcsallás-Tiszalök, Széskelence-Marosvásárhely, Marosvásárhely-Parajd (MOT).

Tűz a váradvelencei Szénáskertben. Nagyvárad. Saját tud. Pénteken reggel 7 órakor a rendőrszernek észrevették, hogy a váradvelencei Szénáskertben tűz van. A tűzoltóság percek alatt a helyszínen termelt, hogy előltsa a tüzet s megmentsse a velencei Szénáskertben felhalmozott takarmányt. — A tűz nagy gyorsasággal harapózott el s az első tűzoltó szerkocsi és legénycsége teljesen elégtelennek bizonyult a pusztító tűzvész megfékezésére. Egy negyed 9 órakor kivonult a második szerkocsi is és így teljes erővel megindult az oltás és mentés munkája, amit nagyban akadályozott a kemény hideg. A kivonult tűzoltóság egy órán át tartó fáradtság után eloltotta az égő kuzlat. Mint a vizsgálat megállapította, a tüzet gyújtogatás okozta és a rendőrség két suhancot őrizet alá is helyezte.

Korona Filmszínházban

Pénteken utóliára: **A BŰNÖS NŐ.**

Szombatiól Szigligeti színműve

A CIGÁNY.

Kapukat, létrákat lopott össze egy suhanc. Nagyvárad Saját tudósítónk tól Nagyváradvelencén a Krutapiföldön és a Bernáth-telepen a háztulajdonosok megdöbbenve vették észre, hogy kerítésük kapuját elvitték. A rendőrség bevezette a nyomozást és megállapította, hogy a furfangos lopások tettese Szabó Gyula 20 éves suhanc, aki az összelopkodott kapukat és létrákat elűzette. A tettes beemerte tettét. A kárt a tettes szülei megtérítik.

PERU KÜLÜGMINISZTERE SEM TUDOTT ELUTAZNI RIO DE JANEIROBÓL.

Rio de Janeiroból jelenti: Balsze rencse üldözte azt a repülőgépet is, amelyen Peru külügyminiszter indult haza hazájába. A gépen motorhiba keletkezett, úgyhogy nem folytathatta útját és a gép kénytelen volt visszaférni Rio de Janeiroba.

Saragosában elfogtak három spanyol bolsevista vezetőt, akik 164 gyilkosságot követtek el. Madridból jelenti (MTI) A német rendőrségnek sikerült Saragosában 3 volt bolsevista vezetőt letartóztatni. A letartóztatottak 164 gyilkossággal vádolják.

Operattesték a Mátyás étteremben. Január 31-én, február 1-én és 2-án este a Mátyás étterem kifutó primása Kozák Árpád és cigányzenekara operett estét rendez. Ezek az esték a régi nagy operettek kedve eláreirei esendülnek fel az étterem falai között.

Nyolcezer pengőre ítétek egy zsidó asztalosmestert s fillér hárkülnőbűzlet miatt. Kolozsvárról jelenti (MTI) A büntetőbíróóság ma vonta felelősségre Berkovits Miklós zsidó asztalosmestert, aki feljelentettek, hogy alkalmazottainak a mitómájis 93 fillér órabér helyett csak 85 fillért fizet, a különírákat egyáltalán nem fizet meg és nem fizeti a megállapított drágság, pénzt. Berkovitsot a büntetőbíróóság 50 nap szabadságvesztésre átváltoztatható 8000 pengő pénzbüntetésre ítéte.

Jelntkezzenek az OMBI oizsító könyvvél ellátott mezőgazdasági munkások. Nagyvárad Új város polgármestere 4897 sz. alatt a következő hirdetményt adta ki: Felhívom az összes Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet (O. M. B. I.) biztosító könyvvél ellátott mezőgazdasági munkásokat, hogy biztosító könyvükkel hivatalomban városbába H. 23. számú szobában sürgősen jelntkezzenek. Nagyvárad, 1942. január 29. Dr. Varga László s. k. tanácsnok.

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület
 1292-1942. sz.

FELHÍVÁS

Fodrásziparosok közgyűlése! A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület fodrász szakosztálya február hó 9-én hétfőn d. u. 3 órai kezdettel tartja meg ez évi rendes tisztújító közgyűlést melyre az érdekelte fodrász-mestereket teljes számban megjelenésre kéri az elnökség.

Egyben kérjük az összes fodrász-mestereket, hogy a f. évi adókiadás céljából lakásuk címét a szakosztály elnökével mielőbb közölni szíveskedjenek.

Sztrénapróba lesz szombaton délután 1 órakor

Folyó évi január hó 31-én, (szombaton) 13 órakor (déli 1 órakor) sztrénapróba fog tartatni. A sztrénapróba rövid időközben 2-3-szor fog történni s a sztrénák működésének előírt kibővítésére szolgál. Ezen sztrénázás alatt sem a hatóságai szolgálata beosztottaknak, sem a közönségnek tennivalója nincs.

Légoltalmi parancsnok

Jeruzsálemben 38 ezer embert börtönöztek be az angolok

Stockholmból jelenti a MTL (NTL): Egy svéd nő, aki hosszú jeruzsálemi tartózkodás után most tért vissza Svédországba, a Stockholms Allehanda hasábjain beszámol a jeruzsálemi helyzetéről. Közvetlenül a nagyműfti elmenekülése után az angolok razzákat tartottak a városban és környékén és internáltak vagy bebörtönöztek minden férfit, aki ellen gyanu merült fel, hogy valami kapcsolata van a nacionalistákkal. Tizenhatezer embert bebörtönöztek, 20.000-et internáltak.

Új alapokon az ország közellátása

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A közellátásügyi miniszter a közellátási hivatal szervezésével kapcsolatban újra szabályozta a közellátásügyi biztosok hatáskörét. Ismeretes, hogy a közellátás vidéki megszervezésével kapcsolatban felállították a m. kir. közellátásügyi felügyelőségeket, amelyek a törvényhatóságok székelyem működnek. A felügyelőségek megszervezése után sor kerül arra, hogy újra szabályozzák a közellátás kormánybiztosok hatáskörét is.

A m. kir. miniszterum 620-1942 M. E. számú rendelkezése alapján a közellátási kormánybiztosok feladatkörének szabályozásáról. E rendelet értelmében

a közellátás vidéki szervezetében is teljesen különülék a végrehajtás az irányításról és ellenőrzésről

Az irányítás és ellenőrzés továbbra is a kormánybiztosok feladata, míg a közellátással kapcsolatos feladatok végrehajtásában szükségesnek mutatkozik a helyi közigazgatásnak az eddiginél nagyobb mértékben való igénybevétele.

A most hatálybalépett rendelet tehát úgy intézkedik, hogy az árú elosztása és igénylése, a tisztfeldolgozó üzemek részére kiutaltató kenyér- és lisztüzemességlet megállapítása, a kenyérsütésnél a burgonya keverési arányának a törvényhatósági területre szóló megállapítása, a kukoricaliszt fejadag megállapítása, a rendelet hatálybalépésétől kezdve a törvényhatóságok első tisztviselőinek feladata lesz.

Nagy földrengés a holland-indiai szigeteken. Newyorkból jelenti: (B. T.) A newyorki földrengést jelző intézet készülékei katasztrófális földrengést jeleztek a holland-indiai szigetek bandatengeri részéről.

A fahiány miatt bezárták a nagyváradai elemi-iskolákat

Nagyvárad. Saját tud. A rendkívül hideg ugyan az utolsó huszonnégy órában enyhült és mintegy négy-öt fokkal emelkedett a hőmérséklet Nagyváradon a fahiány miatt azonban az összes elemi iskolákat be kellett zárni. Kedd óta szünetel a tanítás a széles-utcai, vitéz-utcai, velencei és szerda-óta a többi elemi iskolákban is. Ez a kényszerzűnet valószínűleg csak a jövő hét közepéig tart, amikorra megérkezhetnek az iskolák számára a szükséges fahenyviselések.

A megyéből nem érkeztek jelentések még arról, hogy be kellett-e zárni valamelyik községi iskolát a fűtés illetve a hideg által okozott zavarok miatt.

Nagyváradon a hó eltakarítása, ha a nagy hideg miatt lassan is, de fokozatosan halad és a főbb utvonalak egy részét már megtisztították a felgyűlt hórétegtől. Ezzel sok munkanélküli jutott ideiglenesen kenyérhez.

Kolozsváron elmarad a Vitézi Szék Zrinyi csoportjának értekezlete

Kolozsvárról jelentik: A Kolozs vármegyei Vitézi Széke ezúton adja tudtára az érdeklődő közönségnek, hogy a Vitézi Rend Zrinyi csoportjának január 31-ikére hirdetett előértekezlete tekintettel a vonal-korlátozásokra, egyelőre elmarad.

Dánia és Svédország között befagyott a tenger

Koppenhágából jelentik (MTI) Dániában továbbra is rendkívül erős hideg uralkodik. A tenger befagyott, úgy hogy majdnem teljesen megszűnt a hajózás. Svédországgal a hajó- és komp közlekedést felfüggesztették.

Őszinte mozikeletika

Kisértés

A Belvárosi mozi új nagy filmje

Csütörtökön mutatta be a Belvárosi mozi a Kisértést, amelyben három nagy magyar filmszínész művészi játékában gyönyörködhetünk. Karády Katalin, Bulla Elma és Nagy István állnak a film középpontjában, amely témában ugyan közelebb van a bűnügyi regényhez, mint a komolyabb modaiomhoz, de bőséges alkalmat ad a három nagyszerű színésznek, hogy művészi feladatokat oldjanak meg. Bulla Elma az egyszerű, szolid, elegáns polgári asszony szerepét tökéletesen hozta filmre. A törvényszéki bírót, a férfiert, a férjért aggódó szerető hőves minden gyöngédsége, finoman érvényesült játékában. Karády Katalin az ellenszenves demont formálta meg mesteriek. Nagy István, a belvárosi színház volt művésze nagyot mond, mióta Pestre került. Ez az alakítása igazán mély, emberi, megrázó és illóit írái mélyégekbe hat. A film felvételei igen szépek, a műtermiek is, a tájképek is, egyik legerősebben fotográfált magyar film. (—In)

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.

GAZDASÁGI ÉLET

Villamosítják Erdély községeit

Bánffyahunyadon is bevezetik a villanyszolgáltatást

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bár a szükséges anyagok beszerzése mind nagyobb nehézségekbe ütközik, az ipariügyi kormányzat villamosítási programjában az idei évre lényegesen több község áramhoz juttatását vette tervébe mint a megelőző évben. Az elkészült tervek szerint nem kevesebb, mint 111 község villamosítására kerül sor ebben az évben. Az idén villamosítandó községek közül 21 Csik megyében van egyik bizonyoságul annak a fokozott törekvésnek, amellyel az ipariügyi kormány-

zat a hazatért erdélyi részek gazdasági ügyeit felkarolni készül. Az idei program keretében egy erdélyi város, Bánffyahunyad is villamosáramszolgáltatáshoz jut. A jövő évben 1943. ha különösen kedvezőtlenül nem alakulnak a körülmények a villamosáramszolgáltatás további kiterjesztése várható Erdélyben. Az ország többi részében az idei villamosítási programban legtöbb készséggel Somogy és Tolna megyék szerepelnek.

Minden iparüzőnek igazolni kell iparát és származását

Nagyvárad thj. város I. foku iparhatósága a következő hirdetményt adta ki: Nagyvárad thj. város I. foku iparhatósága felhív minden iparüzőt, hogy az 1935. évi tc. végrehajtása tárgyában kiadott 7720—1939. ME. számú rendelet 27. paragrafusára alapján benyújtott IV. mintájú bejelentőlapjában foglalt adatok ellenőrzése végett a külön felhívásban megjelölt időben jelenjék meg és az alábbi okmányokat hozza magával: 1. Érvényes iparjogosítványát (új magyar iparjogosítvány, román munkanapló vagy kereskedelmi és iparkamara által kiadott (fényképes) iparjogosítvány, román mesterkönyv „preschimbata” megjelöléssel cerere de matriculare, iparrajstromkivonat stb.), továbbá ha keresztény származású, 2. saját születési-anyakönyvi kivonatát (keresztelevét), ha 1895. október 1. előtt született és 3. amennyiben ezen időpont után

született, így a fenti okmányokon kívül még apja és anyja születési és házassági kivonatát is.

Zsidó származásúak csak iparjogosítványukat és tekintet nélkül arra, hogy mikor születtek, saját születési kivonatukat hozzák fel.

Aki a felhívásnak nem tesz eleget, a törvényes következményeknek teszi ki magát.

Minden egyes iparüzőt külön felhívok, de ajánlatos az okmányokat már most előkészíteni, illetve beszerezni, akik 1938-ban iparjogosítványukat a román Munkakamarához becsereítés végett benyújtották, de az új iparjogosítványt nyomtatványhiány vagy egyéb okok miatt nem kapták meg, összes igazoló okmányaikon kívül az u. n. „adevinta” iratot is hozzák fel.

Nagyvárad, 1942. január 12. Dr. Varga László s. k. tanácsnok.

SZÍNHÁZ

Ki a harmadik?

Tökés Anna és Kiss Ferenc vendégjátéka

A Nemzeti Színház két nagynevű művésze, Tökés Anna és Kiss Ferenc csütörtökön este Bogovics Milán „Ki a harmadik” című drámájának párszerepét alakította a nagyváradai Szigligeti Színház színpadán. A szláv szerző drámája mely a saját országának határaitul is nagy sikert aratott s Budapesten is számos előadást ért meg itt is csaknem telt nézőtér előtt pergett le. A darabot már ismeri a nagyváradai közönség; annál hibáira is rámutattunk. A két nagy művész mesteri játéka azonban bravuros könnyedséggel segít át az idegtéptő már-már a pszichopatológia határára járó játék olyan sűrű erővel tolik tovább, hogy joforán észre sem vehetők a naiv és erőszakolt fordulatok. Tökés Anna a feleség lelkivágyát és hirtelen hangulatváltozást, amint sértőjöttésében férje ellen fordul, annyi meggyőző erővel és lendülettel alakítja, hogy a tragédia kibontakozását már az első felcattanó szemrehányó szónál érezzük. Mintha csak a féltékenységekben félőrlt férfi pontos tükröképe lenne, hangjában tgyanazt a forrászót, kirobbanó feszültséget érezzük, amelyet férfi szíve a nővel szembe fordított, amikor

apró rezzenésig mély őszinte művészetel, nagyszerűen.

Nincs talán nagyobb feladat, mint két szerep és egyetlen talán kissé elcsépelet, örök téma színpadra vitele. Hogy ez mégis ennyire sikerült, az főként a két művész: Tökés Anna és Kiss Ferenc érdeme. Kettőjük küzdelme alatt állandóan izzott és forrt a levegő s félpillanatra sem enyhült és a feszült és izgalmas hangulat. Kiss Ferencnek vidámsága éppen olyan megrázó volt, mint dühe és marcangoló kétségei. Tárcoló jelenetében volt talán a legmegrázóbb. Percenként varni lehetett, hogy egy gyengébb kezűtől néző a jelenet hatására felsikolt.

A köznégy minden jelenést megtapsolt s megérdemelt ünneplésben részesítette a két vendégművészt.

Színházi iroda közleményei:

Ma, péntek este mutatja be a Szigligeti Színház az idény legnagyobb sikerű operett újdonságát, a Fityfirittyt. Jurik Ica felléptével. Városszertől óriási érdeklődés nyilvánult meg a Fityfiritty bemutatója iránt s biztos remélhető, hogy ez a pompás, mulatságos operett művészei által sokáig műsordarabja

lesz a Szigligeti színháznak. Hulusz Rudolf kacagató szöveggényvéhez a fülbemászó, melódikus muzsikát Budapestben — az Erdélyben is közismert zeneszerző írta, s slágerai itt is éppen olyan népszerűek lesznek a bemutatás után, mint Budapesten. A színház igazgatósága karöltve a Hangya Ruházati Bolttal, áldozatokat nem kímélve, óriási költséggel és pazar kiállításban hozza színre ezt a sláger operettet Ragyogó kiállítás, szép ruhák. Szerzáción táncok. Sármas Miklós rendezésében a főszereplő elítélő górdá a következő: Jurik Ica m. v., Radnóthy Éva, Bartók Julia, Telek Ica, Tanay Emil, Mákó Géza és Berengh Béla 3 órás kacagató orkán a Fityfiritty minden előadása, mert az elsőrendű szereposztásban a művészgárda tudása legjavát adja, hogy a nézőteret 3 órán keresztül állandó derűben tartsa.

A Fityfiritty pénteken este premierbérletben, szombaton este tisztviselőbérletben kerül színre.

HETI MŰSOR:

Csütörtök este: Ki a harmadik? (Kiss Ferenc—Tökés Anna).

Pénteken este: Fityfiritty, premierbérlet.

Szombaton este: Fityfiritty, tisztviselő bérlet.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Álláskeresőknék 25 százalék engedmény

Lakás

Kiadó egy burtozott parkettas utcai szoba, Lukács György-utca 26. 940

Adás-vétel

Öltözőkődni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer-tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

12 személyes kihuzható diófa ebédlő asztal, négy szék és íróasztal eladó. Szent János-utca 25. Bach. 933

Eladó magánház Peterdi-u. 9. Árpád vezér-ut mellékútcaja, villamos megállótól 3 percre. 943

Különléle

Kitűnő hazikoszt olcsón kapható. — Matyas utca. Szilágyi Dezső-u. 5.

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Matyas utca-teremben, Szilágyi D. utca 5. 835

Állást nyec

Balkaros cipészgépet veszek. Cím a kiadoba kérek. 944

Lapkielcruól Külváros és Összelepre fix- és jutalékkal felveszünk, Összelepre lakó előnyben. Jelentkezés a kiadóbivatalban.

Két perfekt gyors- és gépirónét azonnal felveszek. Cím a kiadóban. 939

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád

kielcruó kiadó: Dr. Scheffler Ferenc Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.